

Ehdotus
Käsittelijä

A 1949/UKK
Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta

Mietintö jäsen ehdotuksesta, joka koskee pohjoismaisten laitosten välistä kulttuuritaiteiden lainausjärjestelmää

Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

- että pyritään yhdessä löytämään yksinkertaisempi käytäntö kulttuuriperinnön asiakirjojen ja esineiden pitkäaikaislainaukseen ja vaihtoon Pohjoismaissa.

Taustaa

Pohjoismaiden kulttuurilaitoksissa on runsaasti kulttuuritaiteita, joilla on yhteys useampaan kuin yhteen maahan tai alueeseen ja joilla on suuri merkitys myös muille maille tai alueille.

Aiheesta on kaksi esimerkkiä, jotka ovat olleet monesti esillä Pohjoismaiden neuvostossa: Bergenin kaupunginsinetin ensimmäinen tunnettu leima ja saamelaisrumppu. Vuodelta 1691 peräisin olevan harvinaisen saamelaisrummun omistajuus siirtyi hiljattain Tanskan kansallismuseolta Norjan Kaarasjoella sijaitsevalle saamelaismuseolle. Asiakirja, jossa on Bergenin kaupunginsinetin leima, on Kööpenhaminassa sijaitsevan Den Arnamagnæanske Samling -kokoelman hallussa. Asiakirja on tarkoitettu antamaan lainaksi Norjan kansalliskirjastolle. Kööpenhaminan yliopiston Norjan kulttuuriministeriölle lähettämän kirjeen mukaan käsikirjoja on kuitenkin mahdollista lainata vain 3–5 kuukaudeksi.

Valtuuskunta toteaa, että Pohjolalla on mitä suurimmassa määrin toisiinsa nivoutunut historia; on useita kulttuuritaiteita, joilla on yhteistä arvoa ja joilla on erityistä arvoa myös muulle maalle tai alueelle kuin kulttuuritaiteen hallussapitäjälle. Ongelma on tuttu myös monissa muissa osissa eri puolilla maailmaa: kulttuuritaiteita on eri syistä johtuen aivan toisissa maissa kuin minne ne alun perin kuuluvat.

Valiokunta huomauttaa, että Pohjola on tätä nykyä maailman integroitunein alue ja että tavoitteena on vahvistaa Pohjoismaiden välisiä siteitä entisestään ja purkaa rajaesteitä. Pohjoismaisten laitosten välisen kulttuuritaiteiden lainauksen yksinkertaistaminen ja lainaamisen byrokratian vähentäminen voi olla tapa oppia lisää yhteisestä historiastamme ja vahvistaa pohjoismaista yhteenkuuluvuutta.

